

**ΟΜΙΛΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
Κ. ΘΕΟΔΟΣΗ Α. ΤΣΙΟΛΑ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΚΑΤΟΧΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΑΤΣΙΩΝ, ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΙΡΗΝΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΥ
ΑΓΙΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΛΑΤΣΙΩΝ
ΔΕΥΤΕΡΑ 15.7.2019 ΚΑΙ ΩΡΑ 8Μ.Μ.**

Σεβαστό Ιερατείο,
Σεβαστοί συγγενείς πεσόντων και αγνοουμένων
Κύριε Δήμαρχε και Μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου Λατσιών,
Κύριε Δήμαρχε Λαπήθου, Εκπρόσωποι της Αστυνομίας και Εθνικής Φρουράς,
Κύριοι Εκπρόσωποι κομμάτων και οργανώσεων,
Συμπατριώτες, Συμπατριώτισσες,

Πικρές μνήμες αναβιώνουν σήμερα, μαύρη επέτειο του προδοτικού πραξικοπήματος της 15^{ης} Ιουλίου 1974 εναντίον της νόμιμης κυβέρνησης της Κύπρου υπό τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο.

Σαράντα πέντε χρόνια από τότε εξακολουθούμε να μετρούμε τις συνέπειες της προδοσίας που άνοιξε την κερκόπορτα στον Τουρκικό Απίλα για να εισβάλει και να καταστρέψει. Να θέσει υπό την κατοχή του το 37,5 τοις εκατό των εδαφών μας, να εκδιώξει με τη βία το ένα τρίτο του λαού μας από τις πατρογονικές του εστίες, να λεηλατήσει και να βεβηλώσει τα ιερά και τα όσια μας, να καταπατήσει τους τάφους των προγόνων μας και να αρχίσει μια επαίσχυντη και ντροπιαστική προσπάθεια παραγραφής της ιστορίας και των ισχυρών δεσμών που μας συνδέουν με τους πολυαγαπημένους μας τόπους.

Έγραψε όμως για την Κύπρο ο Γιώργος Σεφέρης:

«Τούτη η γης δεν έχει κρικέλια για να την πάρουν στον ώμο και να φύγουν».
Και αργότερα, μετά το 1974, ο Κώστας Μόντης έγραψε από πλευράς του:
«Σε αυτή τη μάνα γη περάσαμε σκλαβιές ατέλειωτες... Μα έχουμε βαθιές ρίζες».

Αυτές τις ρίζες από τα βάθη των αιώνων, από την εποχή που άραξε πρώτος τα καράβια του ο Τεύκρος βόρεια της Γιαλούσας, στην ονομασθείσα γι' αυτό «Αχαιών Ακτή» της Καρπασίας, αμέσως μετά τη λήξη του Τρωικού πολέμου, δεν μπορεί κανείς να τις αφαιρέσει. Κατακτητές γνώρισε αρκετούς η πατρίδα μας, αλλά κανείς δεν κατάφερε να διαγράψει την τριών και πέραν χιλιάδων ετών ιστορία μας. Ναι, κανείς και με τίποτα δεν μπορεί να διαγράψει αυτή την ιστορία και να αφαιρέσει τις ρίζες μας.

Αντέξαμε σε αυτή σε αυτή την εσχατιά και αντέχουμε λόγω της εθνικής και ιστορικής μας συνείδησης, της αυτοσυνειδησίας μας την οποία έχουμε πάντα υποχρέωση να διαφυλάττουμε και να καλλιεργούμε, γιατί αλίμονο αν από τη δοκιμασία που διέρχεται και σήμερα ο τόπος μας λόγω της συνεχιζόμενης τουρκικής κατοχής, απομακρυνθούμε από τον πρωταρχικό μας στόχο που είναι η διαφύλαξη της επιβίωσης του Κυπριακού Ελληνισμού στις δικές του Θερμοπύλες.

Συμπατριώτες, Συμπατριώτισσες,

Είναι με θλίψη, και πόνο ψυχής που υποχρεωνόμαστε να οργανώνουμε εκδηλώσεις μνήμης για τις μαύρες επετείους του άφρονος πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής και της συνεχιζόμενης κατοχής μεγάλου τμήματος της πατρίδας μας. Είναι με πόνο και θλίψη που βρισκόμαστε στη θέση ακόμα να μετρούμε τις συνέπειες μιας

προδοσίας ελληνόφωνων αξιωματικών 45 ολόκληρα χρόνια από την αποφράδα εκείνη μέρα.

Δυστυχώς το πραξικόπημα είχε ως αποτέλεσμα την αποδιοργάνωση της Εθνικής Φρουράς, σε βαθμό ώστε ο Αττίλας να μην έρθει τελικά αντιμέτωπος με μια καλά προετοιμασμένη αποτρεπτική δύναμη, όπως σχεδιαζόταν τα προηγούμενα χρόνια.

Οι ακτές της Κερύνειας, που τα επιτελικά σχέδια της Εθνικής Φρουράς προέβλεπαν την προστασία τους με κάθε διαθέσιμο τρόπο και μέσο, έμειναν ουσιαστικά ανυπεράσπιστες. Οι πλέον αξιόμαχες μονάδες μεταφέρθηκαν στις επαρχίες Λεμεσού και Πάφου, ενώ άλλες στην Αμμόχωστο και την Μόρφου, για να βοηθήσουν, τάχατες, στην επικράτηση του πραξικοπήματος.

Ουσιαστικά απογυμνώθηκε και εξουδετερώθηκε η κάθε αμυντική ικανότητα και δυνατότητα της Εθνικής Φρουράς.

Και ως να μην έφθαναν αυτά, οι χουντικοί επιτελείς παρέμειναν προδοτικά απαθείς ακόμα και όταν είχαν αρχίσει να έρχονται από τις 17 Ιουλίου οι πληροφορίες για συγκέντρωση στη Μερσίνα των τουρκικών αποβατικών αρματαγωγών σκαφών, καθώς και για κινητοποίηση πολεμικών αεροσκαφών στο αεροδρόμιο των Αδάνων.

Η προδοσία είχε και συνέχεια με τις εντολές από το αρχηγείο του ΓΕΕΦ σε πολλές μονάδες να επιδείξουν αυτοσυγκράτηση και να μην αντιδράσουν ως να μην συνέβαινε σχεδόν τίποτα! Αυτά, ακόμα και όταν έπεφταν κατά εκατοντάδες οι Τούρκοι αλεξιπτωτιστές στον ουρανό βόρεια της Λευκωσίας.

Παρά την επικρατούσα αυτή κατάσταση, πολλές ήταν οι μονάδες της Εθνικής Φρουράς που ανταποκρίθηκαν στο ακέραιο στο καθήκον τους χάρις στο αίσθημα αυτοθυσίας των ανδρών τους που κατάφεραν να γράψουν πολλές σελίδες ηρωισμού και δόξας μαχόμενοι εναντίον των υπέρτερων σε αριθμό ανδρών και μέσων, δυνάμεων του εχθρού.

Το ιερό χρέος προς την πατρίδα και η αγάπη για την ελευθερία τέθηκε υπεράνω όλων. Το Μολών Λαβέ του Σπαρτιάτη Λεωνίδα κατά των Περσών και του Σταυραετού του Μαχαιρά Γρηγόρη Αυξεντίου κατά των Βρετανών αποικιοκρατών, ακούστηκε πολλές φορές απέναντι στον ιταμό εισβολέα. Αυτοί οι ανδρείοι ανάγκασαν τους Τούρκους επιτελείς να ομολογήσουν αργότερα ότι υπήρξαν ώρες αρχικά που ο αναμενόμενος περίπατος είχε εξελιχθεί σε κόλαση και ότι η όλη επιχείρηση υπήρξε απολογιστικά για τους ίδιους αποτυχία.

Υποκλινόμαστε σε όλα αυτά τα παλληκάρια που όρθωσαν το ανάστημά τους απέναντι στον εχθρό με απaráμιλλο σθένος και αίσθημα αυτοθυσίας. Υποκλινόμαστε ιδιαίτερα στη μνήμη των νεκρών και των αγνοουμένων μας, σε αυτούς που, κατά τον ποιητή, *περισσότερη τιμή τους πρέπει γιατί γνώριζαν ότι ο Εφιάλτης είχε ήδη φανεί και οι Μήδοι επιτέλους θα διαβούνε.*

Υποκλινόμαστε σε όσους που από το χρέος μη κινούντες, παρέμειναν πιστοί στα ιδανικά και τις αξίες της φυλής μας ποτίζοντας με το αίμα τους τα χώματα της μαρτυρικής μας πατρίδας.

Σήμερα η σκέψη μας πάει στα κατεχόμενα χωριά και τις πόλεις μας. Στους καταπατημένους βωμούς και τις εστίες μας. Στα μαγευτικά ακρογιάλια της Κερύνειας, της Αμμοχώστου, της Καρπασίας και της Μόρφου. Στα κάστρα του Πενταδακτύλου,

στη Σαλαμίνα και τους Σόλους, στα μοναστήρια των Αποστόλων Ανδρέα και Βαρνάβα, στη Μεσαορία και παντού όπου καταπατεί τη γη μας ο βάρβαρος Αττίλας.

Και με απαρασάλευτη την πίστη στα δίκαια μας, διαδηλώνουμε την αποφασιστικότητα μας να αγωνιστούμε για την ανατροπή των τετελεσμένων της εισβολής και κατοχής. Για την απελευθέρωση και την επανένωση της πατρίδας μας, την διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών όλων των Κυπρίων – Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων, Μαρωνιτών, Αρμενίων και Λατίνων- για μια Κύπρο απαλλαγμένη από τα μίση και τα πάθη του παρελθόντος, για μια Κύπρο δημοκρατική, ασφαλή και ευημερούσα που να υπόσχεται πολύ περισσότερα στις νέες γενιές και να μπορεί να συμβάλει στην πραγματοποίηση των ονείρων τους.

Συμπατριώτες, Συμπατριώτισσες,

Συγκεντρωθήκαμε σήμερα, σε μια κοινή αντικατοχική εκδήλωση, χωρίς πολιτικές αποχρώσεις και ιδεολογικά ιδιώματα, για να στείλουμε ενωμένοι με μια φωνή, το μήνυμα πως απέναντι στην τουρκική κατοχή, λαός και πολιτική ηγεσία συσπειρώνονται γύρω από μια και μόνη αξίωση, την απελευθέρωση και επανένωση της πατρίδας μας.

Κανείς δεν συμβιβάζεται με την ιδέα της διχοτόμησης, ούτε θα δεχθούμε ποτέ τα δεδομένα που προκάλεσε η στρατιωτική εισβολή και ο εποίκισμός ως τετελεσμένα. Μας ενώνει ο αντικατοχικός αγώνας. Όλοι έχουμε κοινό μας στόχο μια βιώσιμη λύση που θα οδηγεί σε απελευθέρωση και επανένωση της πατρίδας και του κυπριακού λαού. Μας ενώνει όλους ο πόθος της επιστροφής.

Δυστυχώς κατά το τελευταίο διάστημα έχουμε γίνει όλοι μάρτυρες της ιδιαίτερα προκλητικής κλιμάκωσης της αδιαλλαγής και επιθετικότητας της Τουρκίας με την καταπάτηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων μας στην αποκλειστική οικονομική μας ζώνη. Περιφράσσοντας κατά το δοκούν το διεθνές δίκαιο και τη Συνθήκη των Ηνωμένων Εθνών για το δίκαιο της θάλασσας, η Τουρκία απειλεί ακόμα και με περαιτέρω κλιμάκωση της έντασης στην Κυπριακή ΑΟΖ, ενώ, ως να μην έφθαναν όλα αυτά, εξαγγέλθηκαν και διαδικασίες για επανεγκατάσταση της κλειστής περιοχής Αμμοχώστου υπό καθεστώς τουρκικής κατοχής.

Πρόκειται, ασφαλώς, για ενέργειες που δεν μπορούν να μείνουν αναπάντητες από το Γενικό Γραμματέα και το Συμβούλιο Ασφαλείας. Από δικής μας πλευράς, έχουμε διακηρύξει, όπως τονίζεται και σε πρόσφατη επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών κύριο Γκουτέρες, την ετοιμότητα μας να συμβάλουμε στη νέα προσπάθεια επιστροφής στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων το συντομότερο δυνατόν, από το σημείο που σταμάτησαν κατά τη διάσκεψη στο Κραν Μοντάνα και στη βάση του πλαισίου των παραμέτρων που καθόρισε ο ίδιος ο κύριος Γκουτέρες.

Καταδεικνύοντας την καλή θέληση που τον διακρίνει, και με σκοπό να διευκολύνει την όλη προσπάθεια, ο Πρόεδρος Αναστασιάδης προχώρησε και στην κατάθεση μας σειράς ιδεών τόσο επί της ουσίας όσο και επί της διαδικασίας. Η θετική δική μας στάση δεν βρήκε όμως καμιά ανταπόκριση από μέρους της Τουρκικής πλευράς. Ούτε και οι προσπάθειες της ειδικής απεσταλμένης των Ηνωμένων Εθνών, Τζέιν Χολ Λουτ, που απέβλεπαν σε συμφωνία σε «όρους αναφοράς» οι οποίοι θα χρησίμευαν ως βάση για συνέχιση των διαπραγματεύσεων.

Η Τουρκία αγνόησε και την έκκληση του Γενικού Γραμματέα, την οποία αυτός περιέλαβε στην έκθεση του της 16^{ης} περασμένου Απριλίου, η οποία απευθυνόταν σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να συνεχίσουν εποικοδομητικά τις προσπάθειες με την κυρία Λουτ.

Το Συμβούλιο Ασφαλείας ενέκρινε πλήρως αυτή την προσέγγιση στις 2 Μαΐου, ωστόσο η Τουρκία επέλεξε να υπονομεύσει και να δυναμιτίσει το όλο κλίμα προχωρώντας στις παράνομες και προκλητικές κινήσεις της στην περιοχή.

Και ενώ αναμένουμε την αντίδραση του Γενικού Γραμματέα, ως θεματοφύλακα του διεθνούς δικαίου και των αρχών και αξιών που πρεσβεύουν τα Ηνωμένα Έθνη, είδαμε με ικανοποίηση να εκδηλώνονται από πολλές ξένες κυβερνήσεις έντονα καταδικαστικές αντιδράσεις με πιο σημαντικές εκείνες των ηγετών των 28 κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Τουρκία θα πρέπει δίχως άλλο να εγκαταλείψει την προκλητική και επιθετική τακτική της. Υπέρτατος δικός μας στόχος είναι η επίτευξη μιας διαρκούς και λειτουργικής λύσης η οποία να είναι προς το πραγματικό συμφέρον των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων, και όχι προς το συμφέρον οποιασδήποτε άλλης χώρας, πόσο μάλλον της Τουρκίας που επιδιώκει να θέσει ολόκληρη την Κύπρο υπό τον έλεγχο της, όπως και όλη την γύρω περιοχή.

Επιζητούμε μια λύση η οποία θα ακυρώνει τα κατοχικά δεδομένα, να ανατρέψει τη διαίρεση και να επιτρέπει στους Κυπρίους πολίτες, να συμβιώσουν σε μια κοινή ευημερούσα πατρίδα, υπό καθεστώς ισονομίας και ισοπολιτείας. Λύση που να δημιουργεί ένα σύγχρονο ευρωπαϊκό κράτος μέσα από τη διαφύλαξη της λειτουργικότητας, της βιωσιμότητας και σταθερότητας, χωρίς βέβαια στρατούς κατοχής και συρματοπλέγματα. Χωρίς εγγυήσεις και επεμβατικά δικαιώματα.

Αυτός ο στόχος είναι κοινός για όλους μας. Ας πορευτούμε με ενότητα, σύμπνοια και συναίνεση έχοντας για οδηγό μας την αγάπη για τους σκλαβωμένους τόπους μας και τη μνήμη όλων όσοι έπεσαν για την ελευθερία, την εδαφική ακεραιότητα και της αξιοπρέπειας της πατρίδας μας, αποπνέοντας αρετή, γενναιότητα, ήθος και ψυχική λεβεντιά.

Αιωνία ας είναι η μνήμη όλων. Και είθε να μην αργήσει εκείνη η μέρα που θα φυσήσει παντού στο νησί μας ο άνεμος της ελευθερίας και της συνδημιουργίας για το κοινό και ασφαλές μέλλον που θέλουμε για το λαό μας.